

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА
КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

Циклова комісія фінансово- економічних дисциплін

ЗАТВЕРДЖЕНО

Заступник директора навчальної роботи

Марина ЗАЙЧЕНКО

08 2023 р.

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Інформаційні системи і технології

у фінансово- кредитних установах» 3 курс

Освітньо-професійний ступінь – фаховий молодший бакалавр

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Освітньо-професійна програма

Фінанси, банківська справа та страхування

Рік навчання 3-й, семестр 6-й

Форма навчання денна

Кількість кредитів ЄКТС 3

Мова викладання-українська

**Контактна
інформація
викладача
(e-mail)**

Олійник Лариса Вікторівна

olijnuk.larisa08@gmail.com

Посилання

<https://classroom.google.com/u/0/>

на курс в

Google

Classroom

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Цикловою комісією
фінансово - економічних дисциплін
Білгород - Дністровського фахового
коледжу природокористування,
будівництва та комп'ютерних технологій
Голова циклової комісії

 / Світлана СТЕПОВА/
(протокол №1 від 28.08. 2023р.)

ПОГОДЖЕНО

Голова групи кадрового забезпечення
освітньо-професійної програми Фінанси,
банківська справа та страхування
спеціаліст вищої категорії

 Світлана КОСТЕНКО
« __ » __. 2023 р.

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Інформаційні системи і технології у фінансово-кредитних установах» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахових молодших бакалаврів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Об'єктом навчальної дисципліни є основи побудови автоматизованих банківських систем (АБС) на базі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що забезпечують отримання повної, своєчасної, актуальної інформації на всіх рівнях управління банківською установою і по всіх бізнес- напрямках банківської діяльності.

МЕТА І ЗАВДАННЯ

Мета викладання навчальної дисципліни - формування системи теоретичних знань і отримання практичних умінь і навичок з питань основ побудови автоматизованих банківських систем, організації та функціонування їх в цілях автоматизації процесів управління банківською діяльністю.

Завдання дисципліни - сформувати у студентів - майбутніх фахових молодших бакалаврів в галузі банківської справи ряд компетентностей з:

- використання сучасних інформаційних технологій для автоматизації бізнес-функцій і бізнес-процесів з управління банківською діяльністю;
- практичного освоєння інтерфейсу і функціональності готових програмних продуктів;
- роботи в якості кінцевих користувачів АБС, тобто з виконання своїх функціональних обов'язків у майбутній діяльності за допомогою ресурсів АБС;
- оволодіння певним рівнем інформаційної культури: вміти цілеспрямовано працювати з інформацією, орієнтуватися в потоках банківської інформації, самостійно отримувати, обробляти і передавати інформацію за допомогою сучасних комп'ютерних, програмних і комунікаційних засобів;
- участі в розробці проектних рішень з автоматизації управління банківською діяльністю.

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Предметом навчальної дисципліни є: новітні інформаційні технології збору інформації про бізнес-процеси банківської діяльності, нові канали надання банківських послуг клієнтам, нові технології оброблення інформації та прийняття рішень з управління бізнес-діяльністю.

У результаті вивчення навчальної дисципліни "Інформаційні системи і технології у фінансово-кредитних установах" студент повинен:

знати:

- об'єкти і предмети процесів інформатизації та комп'ютеризації;
- покоління автоматизованих банківських систем (АБС) та їх характеристики;
- вимоги до АБС;
- призначення засобів електронних телекомунікацій в АБС;
- нові канали надання банківських послуг клієнтам;
- поняття та види дистанційного банківського обслуговування клієнтів;
- автоматизовані процеси внутрішньобанківських розрахункових, касових, кредитних та депозитних операцій;

вміти:

- застосовувати процесний підхід до розробки елементів АБС;
- практично засвоїти інтерфейс і функціональність готових програмних продуктів з автоматизації управління банківською діяльністю;
- аналізувати і удосконалювати бізнес-процеси на основі їх комп'ютеризації;
- розробити бізнес-вимоги і функціональні вимоги до програмного продукту, використовуваному для автоматизованого вирішення задачі;
- орієнтуватися в інформаційному фонді АБС з метою використання його інформації для прийняття рішень з управління банківською діяльністю;
- використовувати ресурси Інтернет для пошуку необхідної інформації для ефективного вирішення задач з управління банківською діяльністю.

СТРУКТУРА КУРСУ

Вид заняття	Теми занять	Результати навчання	Завдання	Години (лекції/практичні)	Оцінювання (бали)
Модуль 1					
Лекція 1	Тема 1. Інформаційні системи та їх роль в управлінні економікою.	Знати поняття інформаційні системи. їх класифікаційні ознаки, засоби створення та роль в управлінні економікою	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Лабораторне заняття 1-2	Інформаційні системи та їх роль в управлінні економікою	Вміти класифікувати інформаційні системи, оцінювати їх, визначати їх переваги та недоліки	Оформлення роботи	4	4
Лекція 2	Тема 2. Системи дистанційного надання банківських послуг клієнтам.	Знати роль засобів електронних комунікацій в автоматизації управління банківською діяльністю. Використання ресурсів Інтернет в різних напрямках діяльності банку та технології дистанційного банківського обслуговування клієнтів	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Лабораторне заняття 3-4	Системи дистанційного надання банківських послуг клієнтам - системи "Клієнт-банк", "Інтернет-банкінг", "Мобільний банкінг"	Вміти змодельовати ситуацію використання системи «Клієнт –банк», "Інтернет-банкінг", "Мобільний банкінг"	Оформлення роботи	4	4
Лекція 3	Тема 3. Економічна інформація і засоби її формалізованого опису	Знати структуру економічної інформації, форму подання та відображення, її класифікацію та кодування	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1

Лабораторне заняття 5-6	Характеристика засобів формалізованого опису економічної інформації	Вміти визначати ознаки та особливості економічної інформації, характеризувати та кодувати її	Оформлення роботи	4	4

Лекція 4	Тема 4. Інформаційні технології та процеси обробки економічної інформації	Знати характеристику та класифікацію технологічних операцій та технологічних процесів, стадій обробки економічної інформації	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Лабораторне заняття 7-8	Організація мережевої обробки інформації за технологією "Клієнт-сервер"	Вміти змодельовати ситуацію організації мережевої обробки інформації за технологією "Клієнт-сервер"	Оформлення роботи	4	4
Лекція 5	Тема 5. Організація інформаційної бази системи обробки інформації	Знати поняття, склад та зміст організації інформаційної системи обробки інформації, машинне інформаційне забезпечення системи	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Лабораторне заняття 9-10	Організація інформаційної бази системи обробки інформації	Вміти дати характеристику програмних продуктів та проаналізувати ефективність їх використання у фінансово-кредитних установах	Оформлення роботи	4	4
Виконання тесту					5
Разом за модуль					30

Модуль 2

Лекція 6	Тема 6. Архітектура та структура АБС	Знати структуру та характеристику складових частин автоматизованої банківської системи, їх підсистеми та взаємозв'язок	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1

Лабораторне заняття 11-12	Архітектура систем обробки економічної інформації	Вміти розробити опис трирівневого сховища даних	Оформлення роботи	4	6
Лекція 7	Тема 7. Автоматизація внутрішньобанківських розрахункових, касових, кредитних та депозитних операцій.	Знати автоматизацію внутрішньобанківських розрахункових, касових, кредитних та депозитних операцій	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Лабораторне заняття 13-14	Автоматизація розрахункових та касових операцій банку. Автоматизація кредитних та депозитних операцій банку	Вміти використовувати функції Microsoft Excel для розрахунків фінансово-економічної інформації Банківські електронні системи передавання документів «Клієнт — банк»	Оформлення роботи	4	6
Лекція 8	Тема 8. Електронна пошта і система міжбанківських електронних платежів НБУ	Знати призначення та можливості використання електронної пошти і система міжбанківських електронних платежів НБУ	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Лабораторне заняття 15-16	Електронна пошта і система міжбанківських електронних платежів НБУ	Вміти використовувати електронну пошту і систему міжбанківських електронних платежів	Оформлення роботи	4	6
Лекція 9	Тема 9. Міжнародна електронна мережа міжбанківських розрахунків S.W.I.F.T	Знати міжнародну електронну мережу міжбанківських розрахунків S.W.I.F.T, її переваги та недоліки	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Лабораторне заняття 17-18	Міжнародна електронна мережа міжбанківських розрахунків S.W.I.F.T.	Вміти використовувати міжнародну електронну мережу міжбанківських розрахунків S.W.I.F.T.	Оформлення роботи	4	6
Лекція 10	Тема 10. Автоматизація масових платежів. Електронні гроші	Знати основні елементи та загальну структуру системи електронних грошей	Опрацювати теоретичний матеріал	2	1
Лабораторне заняття 19-20	Автоматизація масових платежів	Вміти змоделювати використання смарт-карток	Оформлення роботи	4	6

Виконання тесту		5

Разом за модуль 2		40
Диференційований залік		30
Разом за курс	60	100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу викладача за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин навчання може відбуватись за індивідуальним графіком (в онлайн формі за погодженням із завідувачем відділення)

ПОРЯДОК ПЕРЕРАХУНКУ РЕЙТИНГОВИХ ПОКАЗНИКІВ НОРМОВАНОЇ 100-БАЛЬНОЇ ШКАЛИ ОЦІНЮВАННЯ В НАЦІОНАЛЬНУ ШКАЛУ ТА ШКАЛУ ЄКТС

Рейтинг здобувача освіти, бали	Оцінка національна за складання	
	екзаменів, диференційованих заліків	заліків*
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
00 – 59	Незадовільно	Не зараховано

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

ОСНОВНА

1. Аніловська Г.Я. Інформаційні системи і технології у фінансах. Навчальний посібник для ВНЗ (рекомендовано МОН України) / Аніловська Г.Я., Марушко Н.С., Стоколоса Т. М. – Львів: «Магнолія 2006», 2021. – 312 с.
2. Басюк Т.М. Основи інформаційних технологій: навч. посібн. /Т.М. Басюк, Н.О. Думанський, О.В. Пасічник – Львів: «Новий Світ – 2000», 2020. – 390с.
3. Дубчак Л.В., Одинець В.А., Свириденко В.Ю. Інформаційні системи та технології у фінансах: Навч. посібник. – Ірпінь: НУДПСУ, 2017. –394 с.
4. Дубчак Л.В., Ключько Л.А., Свириденко В.Ю. Інформаційні системи та технології в банківській діяльності: Навч. посібник. – Ірпінь: НУДПСУ, 2017. –250 с

5. Зачек О. І. Інформаційні технології: навчальний посібник / О. І. Зачек, В. В. Сеник, Т. В. Магеровська та ін.; за ред. О. І. Зачека. - Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. - 432 с.
6. Красюк Ю. М., Бізнес-інформатика у структурно-логічних схемах та прикладах. Опорний конспект/ Ю. М. Красюк, Т. О. Кучерява, М. В. Сільченко – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 134 с.
7. Краєвський В. М. Управлінські інформаційні системи в обліку та оподаткуванні: навч. посіб. / В. М. Краєвський, Л. В. Титенко, Т. М. Паянок, Н. В. Параниця, С.В. Богдан / Університет ДФС України. – Ірпінь, 2020. – 288 с. – (Серія «Податкова та митна справа в Україні» ; т. 136).
8. Павлиш В. А. Основи інформаційних технологій і систем. Підручник / В. А. Павлиш, Л. К. Гліненко, Н. Б. Шаховська. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018.- 620 с.
9. Ратушняк Т.В., Шостак А.С. Розробка навчального модуля «Особові рахунки» для АРМ працівника банку засобами MS ACCESS // Проблеми впровадження інформаційних технологій в економіці: Матеріали ІХ Міжнародної науковопрактичної інтернет-конференції (17-18 травня 2018 року): Ірпінь: УДФСУ. - 2018. – С. 241-242. Режим доступу: <http://ir.nusta.edu.ua/jsrui/handle/doc/3005>.
10. Риндюк Д.В., Пешко В.А. Інформаційні технології: конспект лекцій. – Київ:Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022 – 180с.
11. Сазонець, О. М. Інформаційні системи і технології в управлінні зовнішньоекономічною діяльністю: навчальний посібник / О. М. Сазонець; Міністерство освіти і науки України. - К.: Центр учбової літератури, 2017.- 256с
12. Страхарчук, А. Я. Інформаційні системи і технології в банках: навчальний посібник / А. Я. Страхарчук, В. П. Страхарчук; К.: Знання, 2018. - 515 с.
13. Шмідт Е., Розенберг Д. Як працює Google –К.: «Видавнича група КМ-Букс», 2022. – 376с.
14. Шевчук І.Б. Інформаційні технології в бізнесі: навч. посіб. / Шевчук І.Б., Старух А.І., Васьків О.М. та ін.; за заг. ред. І.Б. Шевчук. - Львів: Видавництво ННВК «АТБ», 2020. – 455с.

ДОДАТКОВА

15. Золотарьова І. О. Інформаційні системи та технології в банківській сфері : навч. посібн. / І. О. Золотарьова, Р. К. Бутова, А. А. Гаврилова. - Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. - 328 с.
16. Інформаційні системи та технології в економіці / В. С. Пономаренко, І. О. Золотарьова, Р. К. Бутова та ін. - Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. - 176 с.
17. Інформаційні системи у фінансово-кредитних установах : навч.-метод. посібн. для самостійного вивчення дисципліни / І. Ф. Рогач, М. А. Сендзюк, В. А. Антонюк, О. О. Денисова. - К. : КНЕУ, 2001. - 324 с.

18. Страхарчук А. Я. Інформаційні системи і технології в банках : навч. посібн. / А. Я. Страхарчук, В. П. Страхарчук. - К. : УБС НБУ: Знання, 2010. - 515 с.

Інтернет ресурси:

1. Гомонай-Стрижко М.В. Інформаційні системи та технології на підприємстві: Конспект лекцій. – Львів: НЛТУ, 2014. – 200 с. [Електрон. ресурс]. / Гомонай-Стрижко М.В., Якімцов В.В. – http://ep.nltu.edu.ua/images/Kafedra_EP/Kafedra_EP_PDFs/k1_isitp.pdf
2. Навчальний ресурс: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <https://helpinformatik.com/?class=11>
3. Новожилов О.П. Інформатика,2014 [Електронний ресурс]- режим доступу: <https://stud.com.ua/94099/informatika/informatika>